

Forever Marks

Zubović, Lana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:129056>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti
Preddiplomski sveučilišni studij Grafika
Akademska godina 2022./2023.

Završni rad

Forever Marks
"IS THIS WHAT WE WANTED?"

Mentor prof. Svjetlan Junaković
Studentica Lana Zubović

Istražujući narativ identiteta s pažnjom na vizualni simbolizam, moja praksa bavi se temama samootkrivanja i kulturnog identiteta prožetih interesom za komunikaciju i odnose između svjesnog i podsvjesnog dijela psihe.

Moji ekspresivni i gestualni radovi raspravljaju o temama s dozom ironije, cinizma i nasilja s distopijskim pogledom na svijet, opisujući složenost ljudskog stanja.

Moje zanimanje i interes za destruktivne prakse u kontekstu stvaranja rada i naglašavanja procesa potaknuto je prije godinu dana kada sam radila serije slika na velikim formatima. U tom periodu razvila sam vlastiti način pripreme/preparacije platna i žutice, kao jedinstveni pristup slikanja. Preparacija se sastojala od miješanja bijele zidne boje, gipsa, vode, različitih pigmenata, gumi arabike, čađe, ljepila za drvo, pijeska, suhog lišća i lišća čaja. Cilj je bio dobiti stvarno debeli sloj različitih materijala na platnu, stvarajući grubu, strukturiranu teksturu nalik zidovima na ulici. Proces slikanja bio je impulzivan. Slikajući i pokušavajući kontrolirati veliku površinu platna, moji pokreti su bili ekstremno ekspresivni, ponekad sam ih doživljavala kao ples. Pokret mog tijela ovisio je o emociji koja je u tom trenutku prevladavala u meni. U stanju velike ljutnje, tuge ili pak čiste euforije, moj proces slikanja bi postao nasilan i agresivan prema slici.

“ČETIRI JAHAČA APOKALIPSE”

tuš, sepia, bojica, pastel, kreda, grafit i boja u spreju na žutici / 250cm x 258cm
/ 2022

“POJEO VUK MAGARE”

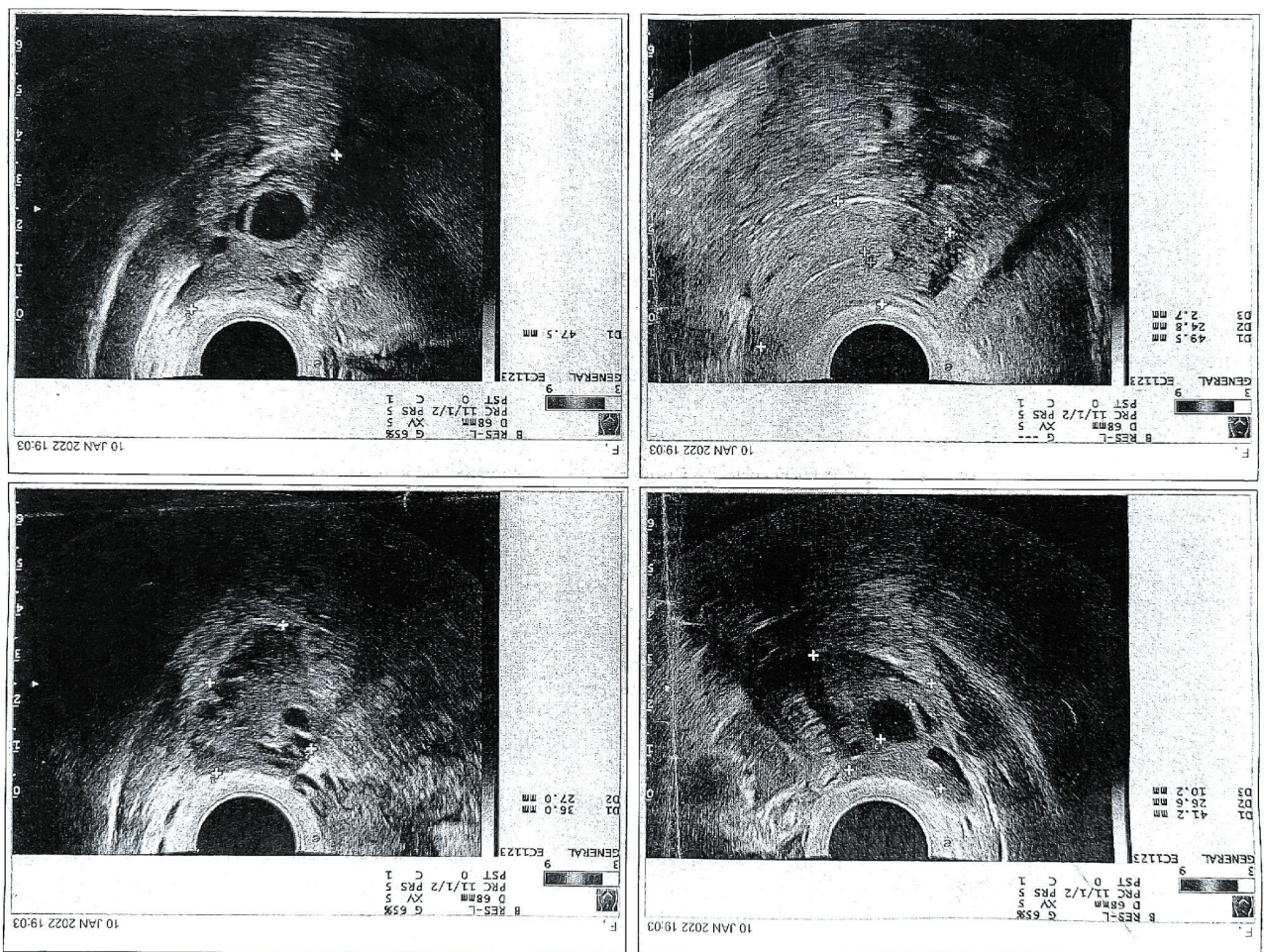
tuš, sepia, bojica, pastel, kreda, grafit i boja u spreju na žutici / 188 cm x 100 cm
/ 2022

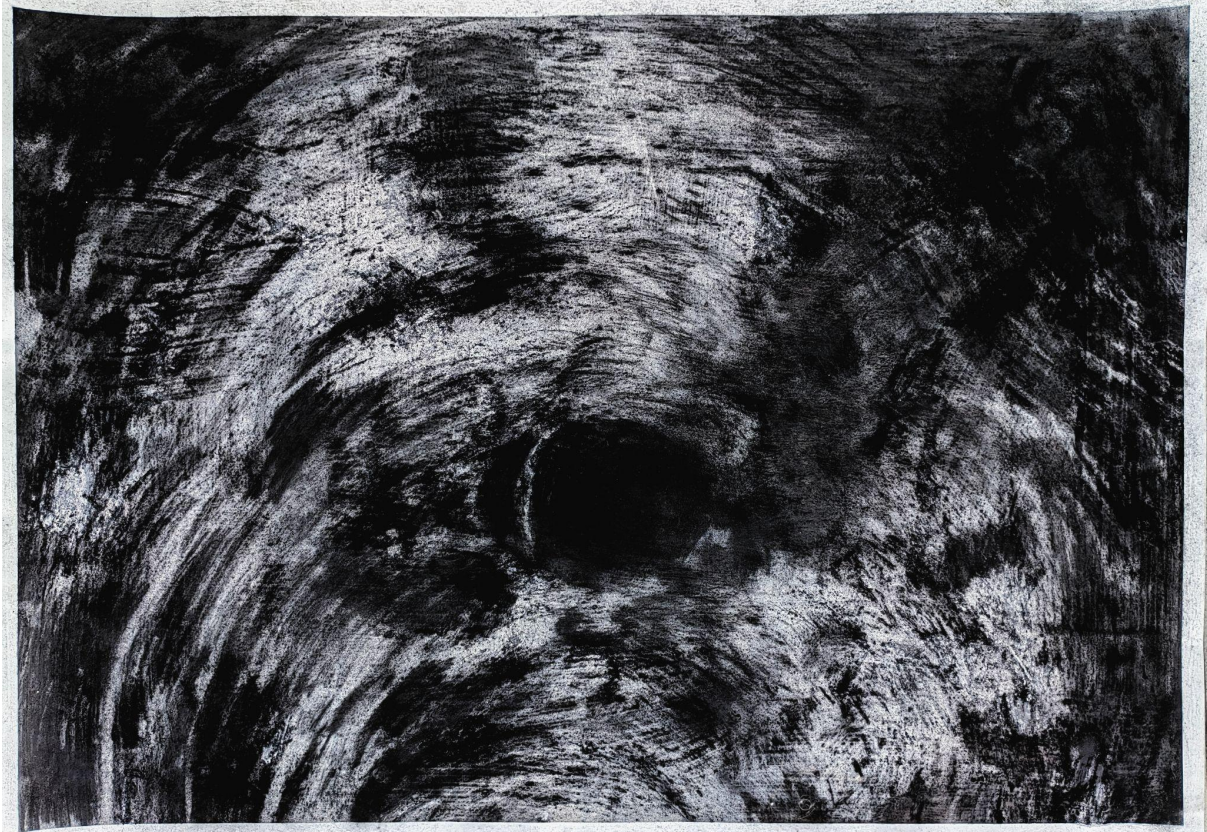
Htjela sam nastaviti svoje istraživanje destruktivnih praksi kao kreativni proces stvaranja i kompulzivnih radnji. Počela sam istraživati umjetnike sa sličnim pristupom rada i procesom. Francis Bacon je bio moja početna točka. Bila sam upoznata s njegovim radom, ali sam nastavila čitati njegove biografije i intervjue.

Nakon istraživanja o Francisu Baconu zaključila sam da je naglasak na samom procesu povezan s umjetnošću performansa, pa me moja potraga za destruktivnim praksama dovela do Chrisa Burdena. S fokusom na performativne prakse počela sam istraživati rad Vita Acconcija, Gine Pane i Josepha Beuysa. Čitajući "The Art of Performance" Battcocka i Nickasa, upoznala sam se s idejom "korištenja procesa kao materijala".

2022. godine dobila sam ideju da iskoristim svoje ultrazvuke kao motiv za slike, crteže i grafike. Ultrazvuk je star dvije godine i prikazuje cistične jainjike. Odlučila sam iskoristiti motiv za grafike koristeći tehniku foto-bakropisa kako bi dobila duboki crni otisak koji sam htjela.

Ideja iza ultrazvuka je bila povezana s njegovim prikazivanjem kao kontradiktornog vizuala. Većinom ultrazvuk povezuje s trudnoćom i slavljem novog života dok ovaj komunicira upravo suprotno. Pokazujući ovu medicinsku dijagnozu, izrugujem ideju majčinskog arhetipa i podsjećam na ideju nemogućnosti biti i postati majkom.

Najveći utjecaj na moj projekt imala je knjiga "Contract with the Skin" od Kathy O'Dell. Knjiga me upozнала s francuskim psihoanalitičarom Didierom Anzieuom, njegovom knjigom "The Skin-Ego" i njegovom teorijom o majčinskom okruženju. U knjizi "Contract with the Skin" detaljno su analizirani radovi Marine Abramović, Ulaya, Vita Acconciija i Gine Pane. Referentna točka za zaključke bili su Freud i Didier Anzieu i njihove teorije. Anzieu vjeruje da je koža od presudnog značaja za rani razvoj djeteta te da se mazohizam kod pojedinaca može razviti u ranim fazama života.

U tom trenutku sam dobio ideju da napravim sitotisak na koži kao dio proširene i performative grafike. Ova ideja testiranja granica tehnike potaknuta je i posjetom izložbi "Love you my sweaty" u grafičkom studiju Black Church, kustosice Sare Muthi. "Imao sam dobar život", sitotisak na zidu autorice An Gee Chan me inspirirao. Prepoznala sam potencijal tehnike i odlučila sam ju koristiti u ne-tradicionalnom obliku.

Pozivajući se na Francuskog psihoanalitičara Didier Anzieua i njegovu teoriju majčinskog okruženja, u kojoj postoji uvjerenje da koža ima važnu metaforičku ulogu u psihičkom razvoju. Prema Anzieuu, svrha kože je zadržavanje, zaštita i komunikacija. Tijekom djetetove oralne faze, "nagon privrženosti" ispunjava se oslanjanjem na majčinu kožu do točke u kojoj dijete dobiva osjećaj da je koža zajednička. Ako je nagon za vezivanjem ispunjen, svrha kože zadržavanja, zaštite i komunikacije bit će internalizirana od strane djeteta nakon odvajanja od majke. Iako se proces internalizacije može lako poremetiti, svaki trenutak udaljavanja izaziva tjeskobu, te postoji mogućnost da je se ne nadvlada.

Koncept povezivanja sitotiska na koži i ultrazvuka temeljio se na majci. Ova ideja je proizašla iz mog osobnog iskustva i traume koja leži u podsvijesti. Svrha kože, teorija o majčinskom okruženju i ispunjeni nagon privrženosti osjećajem zajedničke kože ono je što je utjecalo na moju ideju.

Čin sitotiska na koži pojavljuje se kao oznaka, ostavljanje traga. Cijeli rad i sam proces ima ritualnu komponentu. Ovaj proces povezuje se s idejom tetoviranja. Trajno stavljanje nečega na kožu (pod kožu) je oblik rituala sa svrhom materijaliziranja ideja, želja i misli. To je ugovor na koži. Rad je imitacija ovih prošlih ugovora i autodestruktivnih praksi, posveta ovim podsjetnicima koji će u nekom obliku biti vidljivi na mojoj koži "zauvijek" s mojim tijelom. Sitotisak će ostati na mojoj koži do prvog pranja, kontrastirajući "vječne tragove" ("Forever Marks").

Jedna od stvari koja je potaknula odluku da sitotisak radim na leđima je ta što imam skoliozu. Kombinacija ultrazvuka i otisaka na leđima također naglašava te nedostatke i medicinska stanja prikazujući ih u ovom kontekstu. Nisam bila sigurna što želim vizualno prikazati na leđima. Htjela sam poslati snažnu poruku koja se može tumačiti i percipirati na mnogo načina, no bila sam sigurna da će to biti isključivo tekst. Odabirom teksta kao glavnog motiva za sitotisak, željela sam nastaviti s istraživačkim radom o tekstu kao vizualnom elementu kojeg često koristim u svojoj praksi.

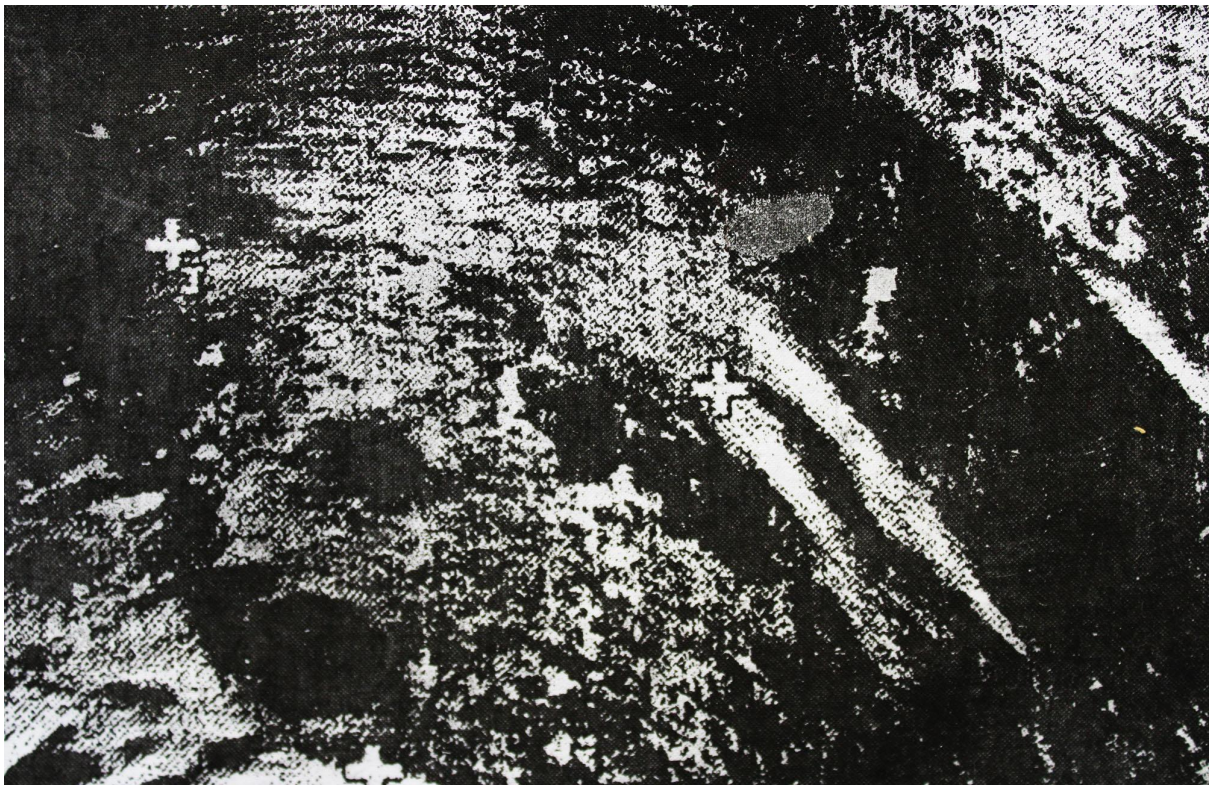
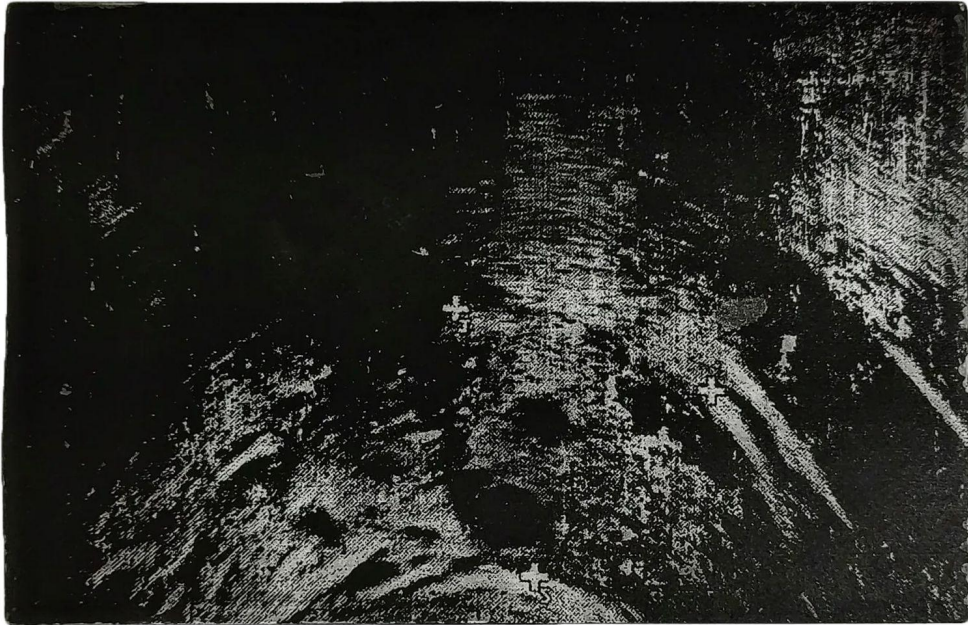
Tekst koji sam odlučila otisnuti na svoja leđa je: "IS THIS WHAT WE WANTED?" Ovo pitanje je vrsta podsjetnika koje naglašava dvosmislenost, izaziva napetost te se može tumačiti na mnogo načina. Može postojati kao nešto duboko osobno što pogađa onu malu slabu točku koja živi u sjećanjima bilo kojeg pojedinca, ili može biti globalno, univerzalno pitanje koje ima utjecaj na sve nas.

■STH■S
WHAT WE
WANTED■?

■STH■S
WHAT WE
WANTED■?

Ultrazvuk je napravljen kao foto-bakropis. Otisci su rađeni na papiru i bijeloj tkanini. Ideja otisaka na bijeloj tkanini služi kao simbolička referenca za nešto čisto i nevino što se povezuje s idejom djevice Marije kao majke Božje, ponovno se referirajući na arhetip majke.

Performativno otiskivanje se održalo kao dva zasebna događaja.

Prvi događaj otiskivanja dokumentiran je fotografijama i videozapisima. Dvije kolegice su sudjelovale i pomogle mi tijekom cijelog procesa. Jedan je radila otisak na mojim leđima dok je druga fotografirala i snimala. Otisnuta su dva otiska, te sam na kraju imala dvije različite verzije teksta na leđima. Tekst je bio nečitljiv zbog nemogućnosti otiskivanja cijelog motiva na leđa zbog njenog oblika i anatomije.

Drugi događaj otiskivanja dokumentiran je fotografijama i videozapisima. Dvije kolegice su sudjelovale i pomogle mi tijekom cijelog procesa. Jedan je radila otisak na mojim leđima dok je druga fotografirala i snimala. Odlučila sam naglasiti ponavljajući čin procesa otiskivanja, koji je imao taj osjećaj etiketiranja ili označavanja proizvoda etiketom u tvornici. Na mojim leđima bilo je otisnuto pet otisaka sitotiska za redom. Video rad prikazuje mene iz dva različita kuta; kako je otisak otisnut na moja leđa i kako se okrećem prema kameri i pokazujem otisak.

Konačni projekt sastojao se od; video rada performativnog sitotiska, fotografije tog događaja i grafike (foto-bakropis) ultrazvuka. Uz to, postav se sastojao od A3 plakata s tekstom koji je otisnut sitotiskom na mojim leđima. Ideja je bila napraviti još jednu verziju teksta za jasniju komunikaciju jer tekst ispisan na mojim leđima nije čitljiv. Tiskajući plakate i dopuštajući ljudima da ih uzmu, stvoren je još jedan sloj dubine i interaktivni aspekt pružajući ljudima priliku da razmišljaju o tome što ovaj rad komunicira čak i kada napuste izložbu.

Fotografije/dokumentacija performativnog sitotisaka na mojim leđima realizirane su kao digitalni otisci, kao kombinacija dvije crno-bijele fotografije i osam fotografija u boji.

Foto-bakropisi na bijeloj tkanini izložen je na tankim šivaćim iglama, razapet na sva četiri ugla tkanine i udaljen od zida.

